

Handläggare: Lena Holmdahl
Tfn: 08-508 18 054

Farsta stadsdelsnämnd

Uppföljning av budget - tertialrapport 2/2006

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner föreliggande förslag till tertialrapport 2/2006.
2. Stadsdelsnämnden godkänner en ökad omslutning med 13,0 miljoner kronor (tidigare beslutat 153,6 miljoner kronor).
3. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,8 miljoner kronor för ökade kostnader under 2 månader vid start av gruppbofästigheter för funktionshindrade.
4. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 3,7 miljoner kronor av tidigare beviljade stimulansmedel för utbyggnad av särskilda boenden (blankett 1.10 i bilaga 1).
5. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 4,4 miljoner kronor för tidigare beviljade stimulansmedel för utbyggnad av förskolelokaler (blankett 1.11a i bilaga 1).
6. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 2,4 miljoner kronor av stimulansmedel för utbyggnad av förskolelokaler (blankett 1.11b i bilaga 1).
7. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,2 miljoner kronor för avveckling av lokal inom socialpsykiatri.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl
Ekonomichef

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med stadens prioriterade inriktningsmål. Farstas generella åtaganden återfinns i verksamhetsplan och kommer att följas upp på i verksamhetsplanen angivet sätt. Förvaltningen gör bedömningen att de mål och åtaganden som stadsdelsnämnden beslutade om i verksamhetsplan 2006 kommer att uppfyllas.

Förvaltningens prognos för 2006 visar på ett totalt överskott om 3,0 miljoner kronor, efter ianspråktagande av resultatenheternas fonder. Underskott inom anslag 1, exklusive resultatfond uppgår till 2,8 miljoner kronor. Prognosen för anslag 2 är ett underskott med 0,8 miljoner kronor.

Åtgärder för att nå en balanserad budget inom anslag 1 vidtas inom individ och familjeomsorgen och äldreomsorgen. Förvaltningen inför även vissa förvaltningsövergripande besparingsåtgärder. Inom äldreomsorgen har ett ökat antal insatser inom hemtjänsten lett till ett prognostiserat underskott. Åtgärderna beskrivs i rapporten.

För att intensifiera arbetet med förvaltningens två större problemområden så läggs äldreomsorgen samman till ett verksamhetsområde. Det sker genom att biståndsenheten förs till den nuvarande utföraravdelningen. Det får effekten att förvaltningen kan ägna mer kraft åt arbetet med att minska kostnaderna både inom individ och familjeomsorgen och äldreomsorgens biståndsenhet under 2006. Väsentligt är att minska kostnadsnivån i arbetet med nästa års verksamhetsplan.

Kostnaderna för försörjningsstöd har varit relativt oförändrade under sommaren. Prognosen bygger på ett antagande om en fortsatt positiv utveckling under slutet av året.

Volymen ökar med ca 20 % inom omsorgen om funktionshindrade under 2006 p.g.a. starten av 2 nya gruppbofästäder, belägna i Sköndal och Farsta Strand. Två omoderna gruppbofästäder har ersatts med moderna nybyggda på Rödkindavägen. Sammanlagt har 14 lägenheter i gruppbofästad tillförts under 2006.

Inom förskolan pågår en utbyggnad. Nya förskolor öppnas i augusti på fler håll i Farsta. Planering för ytterligare förskolor i anslutning till nybyggnation av bostäder i stadsdelen pågår. I och med de nyöppnade avdelningarna har barngrupperna minskat samtidigt som fler barn skrivits in i förskolan. Barnomsorgsgarantin uppfylls.

Farstas grundskolor har minskat sitt elevantal med ca 130 vid höstterminens start. Detta påverkar medlen för det pedagogiska området och resultatenheterna vidtar åtgärder för att nå en balanserad budget.

Stadsdelsnämnden har beslutat om ett antal projekt som arbetats fram inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Dessa avslutas under året. Prognosen är att de ekonomiska medel som avsatts för projekten kommer att förbrukas.

Särskilda redovisningar

Arbetet med åtaganden

Av nämndens 71 enheter har 69 formulerat åtaganden. Våra avdelningar arbetar med kvalitet och åtaganden på olika sätt. Inom äldre- och handikappomsorgen gör samtliga enheter ett kvalitetssystem som ska täcka den egna enhetens hela verksamhet. Arbetet sker i kontinuerlig dialog med ledningen. Avdelningen förskola, skola, fritid och kultur har på försök inlett arbetet med den s.k. kvalitetsspindeln. Där kommer delar av enheternas mål och åtaganden att mätas mot uppnådda resultat. Med ett spindeldiagram kan enheterna sedan jämföra sig både med sig själv över tiden men även med varandra. Övriga avdelningar kommer under hösten att börja använda sig av ”spindeln”.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Förskoleverksamhet

För att nå de i verksamhetsplan 2006 uppsatta målen om 13 respektive 17 barn per avdelning och samtidigt uppfylla barnomsorgsgarantin har förvaltningen arbetat intensivt för att få till stånd fler förskoleavdelningar. Sju nya avdelningar öppnas under augusti och september. I september har vi nu i genomsnitt 14 barn per avdelning, 13 i småbarnsgrupperna och 16 i syskongrupperna. I genomsnitt är det en minskning med ett barn per avdelning sedan hösten 2005. Barnomsorgsgarantin uppfylls.

Grundskoleverksamhet

Under höstterminen 2006 fortsätter förvaltningens förskolor och grundskolor att ta emot VFU studenter. Antalet för denna termin beräknas till 160. De kommer från Lärarhögskolan, Idrottshögskolan, Musikhögskolan, Södertörns högskola, Mitthögskolan, Konstfack och Uppsala universitet.

Kultur och föreningsliv

Genom det arbetet förvaltningens kulturombud gör uppstår ett finförgrenat nät av kulturambassadörer” i verksamheterna förskola, grundskola, skolbarnsomsorg samt parklek och fritidsgård. Förskolans kulturaktiviteter genomförs enligt en gemensam plan där 2-3-åringar bjuds på en teaterupplevelse, 4-5-åringar på musik/drama och 5-6-åringar på en dansföreställning. Teater- och musikbesök äger rum i de flesta av stadsdelens grundskolor. I Tallkrogens skola och i Västbodaskolan har eleverna fått vara med om en dansföreställning och även provat på dans. Detta har ägt rum i samarbete med Danscentrum. Kulturskolan har under våren utökat sitt samarbete med stadsdelens grundskolor. I Sköndalsskolan har ett stort skrivprojekt genomförts. Projekt med drama som en metod i värdegrundsarbetet har ägt rum i Västbodaskolan, Magelungsskolan, Sandåkraskolan och Fagersjöskolan. Hökarängsskolans mellanstadieelever har fått möta hela världens dans och musik genom Kulturskolans pedagoger från jordens olika hörn. Inom fritidsklubbarna sker en utveckling av verksamhetsaktiviteterna genom kurser och prova på inom dans, rap-hiphop, drama och serieteckning. Även här är Kulturskolan viktig samarbetspartner. Utöver detta sker även en utveckling av samlarbetsformer med biblioteken.

Med inspiration av ”En snabb slant” har vi skapat en egen ”minislant” som ska ge möjlighet för unga att förverkliga sina egna kulturprojekt i samarbete med fritidsgårdarnas personal. Här har t ex ett mycket uppskattat hiphoparrangemang på fritidsgården Morgongården ägt rum. Ungdomshuset Tuben har regelbundna musikarrangemang där bl.a. de band uppträder som repeterar i husets replokaler. Svänggruppen Mynta har detta år genomfört parklekarnas sensommarturné. Alla parklekar genomför också en barn- och familjefest med kulturinslag.

Äldreomsorg

Utveckling av hemtjänsten

Ett par av förvaltningens hemtjänstenheter har fått medel via kompetensstegen för att utbilda spetsgrupper inom demens. Utbildning pågår och spetsgrupperna får ökad kompetens kring omvårdnad och bemötande av personer med demenssjukdom. Spetsgrupperna kommer att ha metodmöten i sina arbetsgrupper. Spetsgruppernas uppgift blir att i första hand ansvara för genomförande av omsorgen om personer som har information om glömska eller demens i sitt biståndsbeslut. Spetsgruppen kommer också att verka för att personer med glömska i biståndsbeslutet får kontakt med demensutredningskliniken. Hökarängens närvårdcentral har utformat ett handlingsprogram för demenshandikappade och kommer att arbeta enligt det från och med i höst för att sedan utvärdera det. Programmet kommer därefter, om det fungerar bra, att spridas till övriga hemtjänstenheter.

Ett par hemtjänstenheter kommer under hösten att införa ”vårdpärmar” för att underlätta information/kommunikation mellan vårdbiträden och distriktssköterskor hemma hos de vårdtagare som har insatser från båda parter. Hökarängens närvårdcentral har i sin organisation både vårdbiträden, undersköterskor och sjuksköterskor och information/kommunikation ingår naturligt i deras arbetssätt.

Utveckling av stödet till anhöriga

Förvaltningen erbjuder anhängstöd i form av regelbunden avlösning, avlastning, korttidsboende, växelvård, hemvårdsbidrag och informationsträffar. Under varje månad i perioden januari-juli 2006 har i genomsnitt 9 personer beretts plats för avlastning under 117 vårddyggn och 19 personer växelvård under 256 vårddyggn.

Hemvårdsbidrag utgår till 61 personer som vårdas av en nära anhörig i hemmet. Av dessa är det 39 kvinnor som vårdar sina män och 22 män som vårdar sina hustrur. 14 av dessa 61 personer har utländsk bakgrund. Det finns också ett antal anhöriganställda som alla har utländsk bakgrund. Många av de äldre som endast har sökt om och beviljats serviceinsatser har anhöriga som hjälper och vårdar.

I projektet Hökarängens Närvårdcentral, som drivs i samarbete med landstinget, har anhängutbildningar genomförts tillsammans med Röda Korset vid två tillfällen. Utbildningarna har erbjudits till anhöriga som vårdar närstående i Hökarängen.

Nämnden har sökt om stimulansmedel från Länsstyrelsen för att utveckla anhängstödet. Planen är att starta en anhäng- och äldrecentral, en lokal med en anställd samordnare. I

lokalen ska anhöriga som hjälper och vårdar närstående erbjudas möjlighet att delta i anhängutbildning, -grupper, -nätverk. Studiecirkel kommer att anordnas om behov finns. Krisstöd kommer att erbjudas. Verksamheten kommer att utvecklas i samarbete med föreningar och ideella organisationer, bl.a. Enskede-Farsta Röda Korskrets, Demensföreningen i Stockholms län, lokala PRO- och SPF-föreningar samt Farsta församling och primärvården i Farsta.

Omsorg om personer med funktionshinder

Samarbete och samordning av insatser med andra

Samverkan med andra stadsdelsförvaltningar sker framförallt genom nätverksmöten samt förmedlingsgruppen som ansvarar för förmedling av gruppboheter. Nätverksmöten hålls kontinuerligt för att diskutera myndighetsutövning samt ge varandra råd och stöd. De stadsdelar som vi samverkar mest med är Skarpnäck, Enskede-Årsta och Vantör.

Samverkan med försäkringskassan sker genom regelbundna möten samt gemensamma hembesök och vårdplaneringar när det gäller LASS, lagen om assistansersättning. När en ansökan om personlig assistans inkommer till stadsdelen bedömer förvaltningen om det kan bli fråga om att ansöka om assistans enligt LASS. I så fall kontaktas alltid försäkringskassan. Samverkan sker även beträffande sjukbidrag, vårdbidrag, handikappersättning och aktivitetsersättning, dels i form av information till den enskilde, dels genom att hjälpa till att fylla i ansökningshandlingar och i förekommande fall prata med försäkringskassan.

När det gäller barn och ungdom sker samverkan med landstinget enligt överenskommelsen om BUS, Barn- och ungdom i behov av särskilt stöd. Möten hålls kontinuerligt för att diskutera samverkan samt individuella insatser. För personer med utvecklingsstörning sker samverkan även med habiliteringscenter. Övrig samverkan med landstinget avser personer som har varit inlagda inom akutsjukvården. Denna samverkan sker bl.a. genom vårdplaneringar. Den upplevs inte som välfungerande då förvaltningen ofta anser att patienten skrivs ut för tidigt och att landstingets ansvar läggs över på kommunen.

Samverkan med handikapporganisationerna

Farsta har ett aktivt handikappråd som driver frågor som både har bäring på förvaltningens direkta arbete och på tillgänglighetsaspekter i Farsta stadsdel som helhet. Handikapprådet har bl.a. tagit fram en lista på vilka tillgänglighetsfrågor som bör beaktas i samband med bostadsplanering. Dessutom har frågor väckts om tillgängligheten till stadsdelens bibliotek och den dåliga tillgängligheten till toaletter i Farsta Centrum.

Inom socialpsykiatri finns brukarorganisationen RSMH Söder om Söder representerad i styrgruppen för personligt ombud. RSMH inbjuds även att samverka kring utveckling av verksamheten.

Individ- och familjeomsorg

Hemlösa

Förvaltningen planerar att starta ett lågtröskelboende och ansöker hos länsstyrelsen om projektmedel till personal m.m. de första åren. Boendet som förläggs inom Hotellhem behöver viss ombyggnad för att kunna tjäna sitt syfte. Personalrum måste finnas, liksom avgränsningar mellan olika delar av boendeenheten. Lokalerna behöver anpassas och fräschas upp. För att Hotellhems kök ska kunna användas krävs upprustning till godkänd nivå när det gäller ventilation, fettavskiljare m.m. Förvaltningen planerar denna upprustning i samarbete med Hotellhem, med delade kostnader.

Missbruk

Inom BRÅ verksamheten och dess arbetsgrupper samarbetar socialtjänst och polis. Polisens koordinator för Farsta och Vantör bedriver ett aktivt arbete i den brottsförebyggande verksamheten i Farsta och deltar även i nätverket för Kvinnofrid.

I BRÅ ungdom samlas representanter från skolan, kyrkan, individ och familjeomsorgen, polisen, ungdomsmottagningen, fältassistenter, ungdomslots och preventionssamordnare för att få en helhetsbild av ungas situation i Farsta och utifrån den kunskapen samarbeta förebyggande. Ny samverkansgrupp har bildats med polis, fritid, individ och familjeomsorg för att utveckla det lokala operativa samarbetet kring ungdomsbrott.

S.k. Risk- och Kraftgrupper finns på tre skolor och Farsta gymnasium. Rektor, kurator, skolsköterska, fritidsledare/enhetschef på fritiden, socialsekreterare, fältassistent och preventionssamordnare ingår i denna samverkan kring elever. Information om droger ges till föräldrar. "Goda Krafter" är ett nätverk med representanter från Farsta församling, Rädda Barnen, Ungdomsmottagningen, Farsta stadsdelsförvaltning, BUP och polisen i Farsta. Gruppen samverkar kring barns utsatthet bl a genom konferenser.

Förutom i individärenden samverkar individ och familjeomsorgen med skolan genom Resursteamet. I BUS-samarbetet ingår landstinget. Projektet "Hur går det för våra ungdomar 16-19 år" bygger på samverkan med grundskolan och gymnasieskolan. Samverkan med föräldrar är också en viktig del i projektet. Förvaltningen samverkar även med landstinget när det gäller ungdomsmottagningen.

Ett nätverk för psykiskt sköra, gravida eller nyförlösta kvinnor, består av socialsekreterare och hemvårdare från Individ- och familjeomsorgen, personal från MVC och BVC samt den psykiatriska öppenvården.

Gullmarsplans beroendemottagning är ett samarbete mellan tre stadsdelsförvaltningar (Enskede-Årsta, Farsta, Skarpnäck, Maria Beroendecentrum AB och landstinget). Verksamheten har utvecklats under året och tillgängligheten har ökat. Även besök under anonymitet erbjuds, för att få kontakt med personer med missbruk i ett tidigare skede. Från Farsta stadsdelsområde har mottagningen haft 274 besökare under året. Samarbete har inletts mellan kyrkan och vuxenenhetens nystartade dagverksamhet Porten. Kyrkans och förvaltningens verksamhet för barn till missbrukare, Humlan, och Vuxenenheten har påbörjat samarbete. Sedan tidigare har öppenvården samarbete med frivilligorganisationerna.

Arbetet med att uppmärksamma misshandlade kvinnors och barns behov

Arbetet utgår från den lokala handlingsplanen för Kvinnofrid i Farsta som är omarbetad under 2006. Insatser för misshandlade kvinnor och deras barn ges inom Individ och familjeomsorgens olika enheter utifrån kvinnans situation. Arbetet med kvinnofrid bedrivs utifrån samarbetet i en arbetsgrupp inom det lokala BRÅ. Det är ett lokalt nätverk och en plattform för bred samverkan för dem som arbetar med frågor rörande våld mot kvinnor i nära relationer och för dem som kommer i kontakt med misshandlande kvinnor i olika åldrar. Arbetsgruppen kommer framöver att arbeta med kompetensutveckling om mäns våld mot kvinnor bl a genom information, utbildning, metodutveckling och erfarenhetsutbyte. Arbetsgruppen strävar efter att utöka nätverket till dem som är intresserade samt sprida kunskap och information om kvinnofridsfrågan. Gruppen består för närvarande av representanter från polis, skola, fältassistenter, ungdomsmottagningen, individ och familjeomsorgens mottagningsenhet och enheterna för barn/ungdom, Söderleds kyrkan, Centrumkyrkan och brottsofferjouren.

Utveckling av stöd och hjälp till hotade och våldsutsatta kvinnor och barn

Anställda i förvaltningen, framför allt inom Individ- och familjeomsorgen, har fått ökade kunskaper genom kurser som anordnats centralt i staden. Ett flertal utbildningar och konferenser har de senast åren erbjudits deltagare i nätverket Kvinnofrid inom Farsta BRÅ. Teman under 2006 har bl a varit barn till frihetsberövade, mäns våld mot missbrukande kvinnor och hedersförtryck och våld i hederns namn. Ett annat aktuellt tema är våld mot funktionshindrade. Utbildning kring detta ges under hösten 2006.

Under hösten 2006 kommer kompetenshöjande insatser att ges till berörda personalgrupper inom avdelningarna skola, fritid, förskola och kultur samt individ- och familjeomsorg för att öka kompetensen kring hedersrelaterat våld och patriarkala strukturer. Insatserna kommer att följas upp fortlöpande under verksamhetsåren med olika typer av aktiviteter inom området.

Handlingsplan

Handlingsplanen för Kvinnofrid i Farsta har reviderats och godkändes av stadsdelsnämnden 2006-08-24. Vid omarbetandet har förslaget till nytt kvinnofridsprogram för staden beaktats.

En trygg och säker stad

Ren och snygg utemiljö

Den under våren upphandlade entreprenören för klottersanering har nu varit igång under sommaren. Entreprenören har i sitt uppdrag bevakning på ett antal platser där problem med klotter har varit extra frekvent. Förvaltningen har samordnat saneringen av dessa platser med trafikkontoret. Detta innebär att den av Farsta upphandlade entreprenören sanerar både Farsta stadsdelsnämnds och Trafiknämndens anläggningar. Förvaltningen har använt grannstödsprojektets klotterinventering som underlag för valet av platser där extrabevakning sker. I övrigt beställs klottersanering av stadsdelsnämndens anläggningar då det upptäcks av förvaltningen eller anmäls utifrån. Vid de stickprovskontroller som förvaltningen har gjort har entreprenören klarat att sanera inom 24 timmar efter anmälan.

Under sommaren har extra städning skett vid strandpromenaderna i området. Satsningen på städning längs strandpromenaderna har skett med hjälp av plusjobbare med arbetsledning från Stockholm Entreprenad. Utökad föreningsstädning har lett till bättre städning av stadsdelens naturmarksområden. Under sommaren har extra säckställ ställts ut på platser där problem med nedskräpning har varit större än tidigare år. På grund av det underskot som är prognostiserat så utförs inga åtgärder förutom de som är avtalade med upphandlad entreprenör.

Effekterna av begränsningen att dricka alkohol i offentliga miljöer

Då inga mätningar gjordes av alkoholdrickande innan förbudet infördes, så är det svårt att göra några eftermätningar i vetenskaplig mening. Vi har hitintills inte fått indikationer på att det blivit någon större förändring.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Inom förskolan arbetar vi för att nå målet med en pedagogtätthet på 50 %, för närvarande ligger vi på 41 %. Det är dock svårt att rekrytera förskollärare. Möjligheten som funnits de senaste åren, att stadens barnskötare har kunnat studera till förskollärare med 80 % av sin lön har varit av stor betydelse för kompetensutvecklingen. Även möjligheten att, med jobbroterationsvikarier, ge utbildade tillsvidareanställda barnskötare ett erbjudande om att gå en 100- eller 800-poängs barnskötarutbildning har varit viktig. Under hösten ges även en 100-poängs barnskötarutbildning med språkstöd för de medarbetare som inte haft tillräckliga språkkunskaper för att läsa ordinarie utbildningar.

Kompetensutveckling av medarbetarna inom omsorg om personer med funktionshinder

Projektet lys, kompa och funka har inneburit att varje medarbetare har haft en kompetensutvecklingsplan. Stadsdelen kommer även i fortsättningen att arbeta med detta. Det är angeläget att staden centralt fortsätter att anordna basutbildning för dem som inte har formell kompetens. I Farsta har de medarbetare, som inte tidigare hade formell kompetens gått basutbildningen och 84 % har nu formell kompetens.

Implementering av stadens ledarstrategi

Under året har förvaltningsledningen samlat samtliga chefer till möten vid tre tillfällen. Teman har varit budgetprocessen, löneförhandlingar och avtal samt det nya utvecklingsavtalet. En förutsättning för strategiskt ledarskap är att förstå och känna till dessa grundläggande förutsättningar för ett gott chefskap. Samtliga enhetschefer inom förvaltningen fick i juni 2006 besvara en enkät om hur chefernas psykosociala arbetsmiljö upplevdes. Svaren ska sedan ligga till grund för ledningens fortsatta arbete med att ge chefer på olika nivåer förutsättningar för ett strategiskt ledarskap. Under höstens planeringsdagar kommer det fortsatta arbetet med det strategiska ledarskapet att finnas med på agendan.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron fortsätter att minska, halvåret 2005 var sjukfrånvaron 10,2 % mot årets halvår 9,8 %. Vi ser även en fortsatt minskning under sommaren.

Lönekartläggning

Stadsdelen har 2 320 anställda fördelade på 143 olika befattningsbenämningar. Många av dess befattningsbenämningar innehas endast av en befattningshavare. De befattningar som innehas av många är, barnskötare (309), förskollärare (189), undersköterska (217), vårdare (134), vårdbiträde (346) och lärare i grundskolan (195). Av de 2 320 anställda är 1 882 kvinnor och 438 män vilket innebär att 81,1 % av personalen är kvinnor.

I samband med årets lönerevision genomfördes en löneanalys utifrån lönestatistiken för Farsta och Staden. Vid denna grova skattning så blev slutsatsen att 75 % av de belysta yrkesgrupperna i Farsta ligger under medianvärdet för staden totalt. Generellt kan vi se, i de grupper där jämförelse kan ske, att kvinnorna i Farsta har högre lön än männen i samma befattning. För att kunna belysa lönestruktur och eventuella skillnader för anställda i Farsta kommer under hösten den lönekartläggning som påbörjats via BAS lönekartläggningssystem, där likvärdiga yrkesgrupper kan värderas mot varandra, att avslutas. De eventuella osakliga löneskillnader som då visar sig får rättas till i samband med 2007-års lönerevision.

Övertaliga

Under 1:a tertialet utgick inga kostnader med anledning av att det inte fanns några preciserat övertaliga anställda. Under 2:a tertialet har fem anställda inom grundskolan preciserats övertaliga vilket medfört en kostnad av 338 565 kronor.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

För närvarande har vi 34 personer anställda som plusjobbare. Vi arbetar för att ytterligare öka med ca 15 under hösten.

Flyktingmottagande

Nyanlända flyktingar

I augusti 2006 var 60 hushåll (84 vuxna och 31 barn) aktuella som flyktingar inom förvaltningen. 13 av de aktuella deltagarna är nu helt självförsörjande. Sju vuxna och två barn får försörjningsstöd. Övriga är helt eller delvis beroende av introduktionsersättning. 40 deltagare, vuxna och barn, har avslutats under tertialen. 8 av dessa aktualiserades för försörjningsstöd efter avslutad introduktion. 17 avslutades för flytt till annan kommun på eget initiativ. 15 deltagare avslutades som självförsörjande. En stor flyttningsbenägenhet har inneburit fördröjningar i introduktionsprogrammet och lägre grad av måluppfyllelse eftersom individer som är på väg att bli självförsörjande försvinner ur statistiken.

För flertalet flyktingar är SFI-studier en del av introduktionsplanen under första perioden. SFI- komplement har under första halvåret utvecklats av Utbildningsförvaltningen för att ge en intensivare språkutveckling och heldagsprogram. Under första halvåret har stadens Rekryteringsprogram haft en annan inriktning än flyktingintroduktion och har därför i

mycket begränsad omfattning lett till egen försörjning. Ett samarbete med Arbetsförmedlingen har intensifierats under våren och kommer att utvecklas under året.

Samordnaren för Introduktion Nyanlända har medverkat i det för staden övergripande samarbetet med Länsarbetsnämnden för att utveckla gemensamma insatser för staden och arbetsförmedlingen. I detta sammanhang har även tydliggjorts behovet av tidiga insatser för nyanlända och arbete för att strukturera detta har påbörjats.

Ett tydligt motivationsarbete från flyktingsekreterarna och samarbete med andra myndigheter är viktig del i att många flyktingar blir helt eller delvis självförsörjande. I många fall är det deltagarens egna kontakter som leder till jobb, men utan ett starkt motivationsarbete skulle många av individerna gå kvar i insatser av olika slag.

EU:s Flyktingfond har beviljat pengar till projektet "Yrkesguide" för flyktingar. Avsikten är att matcha en flykting med yrkesbakgrund med en person som är förankrad i det svenska samhället, har liknande yrkesbakgrund och på frivillig bas vill introducera flyktingen i svenskt arbetsliv, sitt nätverk eller på arbetsplatsen. Projektet startade i februari 2006 och bygger inledningsvis upp en bank av Yrkesguider för att matcha med de flyktingar som önskar denna frivilliga kontakt. Under året har fyra personer deltagit i verksamheten Resursutbyte.

Insatser för personer som av olika skäl inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion
Flyktingmottagningens samordnare har deltagit i det övergripande samarbetet med landstinget för att möjliggöra hälsofrämjande insatser. Samarbete med psykiatri lokalt har också varit ett viktigt inslag.

Fyra grupper om ca 10 personer har genomfört programmet "Mobilisering – Hälsa". Metoden riktar sig till flyktingar som är sjukskrivna eller har omfattande problematik. Samarbete och samsyn med behandlande instans och landstinget är en förutsättning. Plats har erbjudits även till deltagare med liknande problematik från förvaltningens försörjningsstöd. Erfarenheten visar att det är värdefullt för individen och att de individer som deltagit har en stark önskan att gå vidare på sin väg mot egen försörjning. De flesta har påbörjat eller fortsatt sina SFI-studier, något de inte kunde tänka sig innan programmet. Medel har beviljats från Kompetensfonden också för arbete med nyanlända föräldragrupper, detta har kontinuerligt genomförts.

Ekonomiskt bistånd

Antalet vuxna personer med ekonomiskt bistånd har minskat mer än staden i genomsnitt under det senaste året. Målet som sattes 1999 att halvera antalet personer fram till 2007 har inte uppfyllts än. Hittills är minskningen 30 %. Inflödet av nya sökande har minskat. Erbjudande om insatser till nya sökande med arbetslöshet har medfört att 50 % avstått från att fullfölja ansökan om bistånd.

Samverkan

Samverkan med Farsta Arbetsförmedling med förnyad inriktning har inletts under året. Konsultläkare är kontrakterad för att kunna bedöma sjukintyg och vilka insatser som skall behövs för den enskilde att bli självförsörjande genom lönearbete eller sjukersättning. Samarbete har inletts med primärvården i Farsta för att bättre kunna utreda möjligheterna till sjukersättning för personer som har varit långtidsberoende av försörjningsstöd. Kontakterna med försäkringskassan har förbättrats genom ett gemensamt informationsmöte. Det s.k. Gnistan-samarbetet på individnivå har fortsatt med förnyade diskussioner om form och innehåll.

SFI-studerande

Förutom insatser inom flyktingmottagandet, kan SFI-studerande erbjudas heldagssysselsättning genom att komplettera sfi-studierna med förberedande yrkes-svenska genom den s.k. FYS-verksamheten.

Utveckling av metoder för mottagandet av personer som söker ekonomiskt bistånd.

Mottagningsförfarandet har setts över. Vid ansökan om ekonomiskt bistånd utreds först om personen tillhör Farsta upptagningsområde. Vid ett första samtal med arbetslösa sökande görs en preliminär bedömning om rätt till försörjningsstöd föreligger, bl a om den sökande står till arbetsmarknadens förfogande. Den sökande hänvisas till stadsdelens egna arbetsmarknadsåtgärder. Erfarenheten är att ca hälften då i stället väljer andra lösningar och fullföljer inte ansökan om ekonomiskt bistånd. För sökande med andra problemställningar utreds vilka insatser som kan vara aktuella. Hänvisningar görs vid behov till andra enheter inom Individ och familjeomsorgen, t ex vid missbruk till den lokala beroendemottagningen och vid behov av medicinsk eller psykiatrisk vård till landstinget.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nedan redovisas verksamheter, som startat som projekt finansierade av kompetensfonden, men som nu implementerats och planeras för att finansieras inom vår ordinarie verksamhet. Utöver dessa finns även verksamheter som inte är arbetsmarknadsåtgärder men som planeras för att permanentas t ex Farstarektorerne, skolmåltidsarbetet, SPITS – pedagogisk IT, ACTIVEboard, Hökarängens Närvårdscentral och tvärgruppsprocesser.

Kunskapsbaserat socialt arbete - Projektet pågår till och med december 2006. Efter projekttidens slut kommer vi att fortsätta vår samverkan med Ersta Sköndal högskola. I samverkan ingår samarbete kring praktikplatser, föreläsningar/seminarier för personalen, studiebesök, gästföreläsningar av vår personal på högskolan mm. Forskningscirklar som metod för verksamhetsutveckling kommer att vara en möjlighet för de enheter som är intresserade.

Resursutbyte - Vi har utvecklat en ny modell för arbetsplatsförlagd introduktion i för- och grundskolan som förkortar tiden mellan uppehållstillstånd och egen försörjning för nyanlända flyktingar och invandrare. Länsstyrelsen fungerar som kontaktmyndighet för ResursUtbyte och programmet kommer att ingå som ett introduktionsalternativ inom

programområdet Etablering genom utbildning och arbete som ingår i Länsstyrelsens Regionala Strategier för integration.

Feriearbete - Av 438 sökande fick 152 ungdomar feriearbete. Av dessa var tre hos privat arbetsgivare. 30 % av feriearbetsplatserna gick till sökande utifrån en social-medicinsk prioritering. Övriga platser fördelades efter intresse, kön, ålder och eventuell invandrarbakgrund. Hänsyn togs till om man inte haft feriearbete tidigare. Sökande från Farsta tilldelades sex feriearbetsplatser i andra förvaltningar inom staden. Så gott som alla de lokala arbetsgivare som förvaltningen haft positiv kontakt med valde i slutändan att i stället ta in ungdomar som inte behövde läras upp då de extraarbetat tidigare. Ett café/kiosk tog dock emot tre nya ungdomar till feriearbete.

Parker och grönområden

Natur- och rekreationsvärden

Under sommaren har åtgärder gjorts för att utveckla ständerna vid Farstanäset och Magelungen. Regnskydd har satts upp på Farstanäset och två naturstigar har anlagts. Inom ramen för stadsdelsförnyelsen har ett program upprättas för framtida utveckling av Högdalstopparna. Upprättandet av programmet har skett i samarbete med centrala förvaltningar, Vantörs stadsdelsförvaltning samt boende i området. I övrigt har program upprättats för parken Olympiaplan i Tallkrogen. Programmet för Olympiaplan har legat som underlag för ansökan om framtida investeringsmedel för parken. Programmet är upprättat i samarbete med Markkontoret.

Park- respektive idrottsinvesteringar samt lokala parkplaner

Upphandlingen av upprustningen av lekparken Skallet är avslutad och arbetet med ombyggnaden har påbörjats. Projektet omfattar ombyggnad av lekplats samt renovering och nyanläggning av spontanidrottsytor. Upphandlingen blev dyrare än beräknat, delvis p.g.a. tillgänglighetsåtgärder. Fördyrningar p.g.a. tillgänglighet bekostas av trafikkontoret. Att upprustningen av Skallet har blivit dyrare än beräknat medför att det är oklart om alla investeringar i verksamhetsplanen kan genomföras. Troligtvis måste ombyggnaden av parkvägen mellan Lemmings väg 47-49 skjutas på framtiden.

Förvaltningen avser att upprätta en lokal parkplan för stadsdelsområdet under 2007.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Miljöprogrammet

Upphandling: Gällande upphandling av Park- och gatuskötsel löper till 2007. I denna ligger ett antal miljökrav, vilka bl.a. minskat lokala utsläpp till luft. Stadsdelsförvaltningens deltagande i arbetena med att ta fram upphandlingsunderlag för nytt logistiksystem, avfallsspecifikt avfall inom förvaltningen samt nytt livsmedelsleveransavtal bör tillsammans bidra till en minskad miljöbelastning.

Konsumentarbete: Två naturstigar, en på Farstanäset och en i Farsta strand, kommer att invigas under hösten. Miljömiljardsprojektet Minskade utsläpp till Magelungen och

Drevviken har informerat hundratals människor lokalt i Farstaområdet om hur sjöarna mår och vad var och en kan göra för att minska belastningen på sjöarna. Arbetet kommer sammantaget att få fler människor att uppskatta och värna den lokala naturen. Detta kan i och för sig leda till ökat slitage på närmaturen i och med att fler människor nyttjar den, men å andra sidan sker nyttjandet troligtvis med mer förnuft.

Energiförbrukning: På grund av byte av faktureringsystem så har elleverantören Fortum inte skickat ut räkningar och förbrukningsunderlag för än i slutet av augusti. Förvaltningen kommer att bearbeta materialet under hösten. Frågan om hur vida vi minskar vår förbrukning eller inte kan därför inte besvaras i denna rapport. Vi återkommer i verksamhetsberättelsen.

Avfall: Den gemensamma upphandling som stadsdelsförvaltningen medverkat till att ta fram underlaget för, har tillfälligt stoppats upp i väntan på att det nya övergripande leveranssystemet för varor till staden ska sjösättas. Det är därför inte heller här möjligt att ta fram några tillförlitliga prognoser.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Stadsdelsförnyelsen

Uppfyllelse av lokala målen

Under perioden april till och med augusti 2006 har 5 projekt avslutats och 7 projekt påbörjats. Alla projekten avser att uppfylla ett eller flera av de lokala målen i enlighet med handlingsplanen för stadsdelsförnyelsen i Farsta.

De fem lokala målen i Farsta:

1. Utveckla Farsta-områdets attraktivitet för boende och näringsliv och tillskapa trygghet och trivsel
2. Stärka ungdomars delaktighet och förbättra möjligheterna för unga människor att få inflytande över den egna vardagen samt motverka främlingsfientliga tendenser bland unga
3. Verka för ökad sysselsättning och tillskapande av lämpliga praktikplatser
4. Utveckla fritids- och kulturutbudet som komplement till stadens allmänna utbud
5. Öka tillgängligheten i stadsdelens natur- och rekreationsområden samt värna känsliga naturområden

Avslutade projekt

Spadtagseremoni för näridrottsplatsen genomfördes av stadsdelsnämndens ordförande och idrottsborgarrådet i maj. Projektet avslutas den 31 augusti och kommer att invigas i september. Trafiksäkerhetsutredningen avseende stadsdelsområdet Svedmyra har avslutats för att under juni månad behandlas i trafiknämnden. Ärendet bordlades och kommer att tas upp på nytt i trafiknämnden. Upprustningen vid Hauptvägen-Prechtvägen/Hökarängsskolan är slutfört och invigs i september. I Fagersjö har belysningsprojektet genomförts och avslutats. I juni avslutades skolbiblioteksprojekten. I projektet "Strategi och utvecklingsplan för Larsboda" har ett samråd varit med boende i Farsta.

Integration - hållbar utveckling

Tillämpning av planen för jämlikhet, integration och mångfald

Inom äldre- och handikappomsorgen är möjligheten till integration och mångfald stor. Även om det ibland blir språkproblem berikar det verksamheten med många olika kulturer. Av dem som arbetar inom funktionshinder är 18 % utlandsfödda, på Edö 50 % och på Farsta sjukhem är cirka 30 % utlandsfödda och bidrar med 24 olika språkkunskaper. Inom omsorgen av äldre och funktionshindrade är det fortfarande en majoritet av kvinnor som arbetar men inom funktionshinder är nu andelen män 31 %.

I framförallt centrala och södra Farsta ökar den etniska segregationen i våra skolor och förskolor, dels beroende på inflyttningen i dessa områden och dels på att många elever väljer skolor i andra områden. För att motverka negativa konsekvenser av detta faktum differentieras medelstillelningen till Farstas förskolor och skolor i relation till deras skilda förutsättningar. Förvaltningen arbetar med att höja kvaliteten och utveckla verksamheten i förskolor och skolor. Detta arbete konkretiseras i den *skolutvecklingsplan* som nu håller på att utarbetas inom avdelningen för förskola, skola, fritid och kultur.

Projektet ”Hur går det för våra ungdomar 16-19 år” erbjuder ungdomar som avbrutit gymnasiestudier stöd. Projektets syfte är att motverka social utslagning, missbruk och kriminalitet. Ungdomarna erbjuds ett personligt stöd att finna en väg till meningsfull sysselsättning och integration i samhället. I en sammanställning för september månad framgår att 36 av de 52 projektdeltagare som f n är aktuella har återgått till studier. Tre ungdomar har arbete och tre ungdomar har praktik.

Från Farsta har 83 långtidsarbetslösa deltagit i olika kurser med syftet att komma närmare arbetsmarknaden. Av dessa har 54 personer gått kurser med extra språkstöd. 14 personer har hittills fått arbete. Fyra personer deltar f n i en vårdbiträdeskurs. Nio personer har gått till Arbetsforum Sydost för matchning till arbete. Två personer har börjat Charkuteriutbildning. Åtta personer har börjat en yrkesförberedande kurs på Medborgarskolan. Fyra personer har fått stöd genom Simba Center, varav en har fått arbete.

Språkliga förutsättningar att delta i samhällslivet

Med stöd av medel från stadsdelsförnyelsen, har en omfattande satsning kunnat göras på skolbiblioteken i Farsta. Syftet har bl.a. varit att stimulera läsandet, stödja språkutvecklingen, stärka bibliotekens pedagogiska roll, stödja barn med särskilda behov och kunna förse elever med ett annat modersmål än svenska med litteratur på sitt språk.

Inom ramen för Resursutbyte erbjuds invånare, med annan bakgrund än svensk, arbete inom skolorna i syfte att stärka deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Ökad integration vid planering av fysiska förändringar

Inom ramen för stadsdelsförnyelsearbetet har förvaltningen arbetat med metoder som avser att stärka samverkan mellan stadens förvaltningar, myndigheter och företag. Även de boendes engagemang och medverkan har varit betydelsefulla i detta arbete. Ett konkret exempel är stadsdelsförnyelseprojektet ”Strategi och utvecklingsplan för Lars-

boda”. I det projektet har en fokusgrupp bestående av centrala förvaltningar, stadsdelsförvaltningen, företagare och boende arbetat fram en vision/förslag för utveckling av Larsbodaområdet. Den framtida utvecklingen av området har således belysts utifrån många perspektiv, kunskaper och erfarenheter. Inte minst har arbetet utgått från de värden och tillgångar som finns samtidigt som stor hänsyn tagits till områdets behov.

Vid varje tillfälle då en skola eller förskola byggs, byggs om eller renoveras, konsulteras en tillgänglighetskonsult, som ser till att nödvändiga åtgärder vidtas, för att byggnaderna ska handikappanpassas i enlighet med de senaste rönen inom området.

Integration genom fritid och kultur

Farsta fritid arbetar kontinuerligt med en rad integrationsfrämjande metoder. Genom egna läger/kollo skapar vi natur- och kulturupplevelser för barn som inte annars skulle finna denna möjlighet. Årets satsning på badbussar blandar barn från stadsdelens olika områden. Detta sker också genom fritidsklubbarnas lovturneringar och genom vår egen fotbollcup ”Greenline Cup” som i år genomfördes för femte gången. Den senare samlar ungdomar från flera stadsdelar och även från kranskommunerna.

Inom kulturområdet har såväl årets 6 junifirande som kulturfestivalen skapat mötesplatser för stadsdelens invånare. Nationaldagsfirandet på Farsta gård samlade ca 2 500 besökare och i både scenprogram, utställning, berättande och natur fanns såväl det traditionellt svenska som mångkulturella perspektiv. Farsta kulturfestival skapade med sin uppmaning ”Ta gröna kulturlinjen till Farsta” en bild av en sammanhängande stadsdel där kulturmiljön kring varje T-banestation lyftes fram. De välbesökta arrangemangen gav möjligheter både att känna stolthet över sin egen stadsdel och att bekanta sig med historia och miljö några tunnelbanestationer längre bort.

Nya mötesplatser

Träffpunktsutveckling sker inom Farsta fritid bl a genom utvecklingsarbetet inom kompetensfondsprojektet ”Farsta fritid 2011”. En omvärldsanalys av läget inom barn och ungdomskulturen i kombination med situationen i Farsta utifrån sociala/ekonomiska/kulturella faktorer bildar utgångspunkt för verksamhetsutveckling i nära samarbete med besökarna. På ungdomshuset Tuben sker kontinuerliga möten med målgruppen ungdomar i gymnasieåldern för att forma husets verksamhetsinnehåll och skapa en öppen mötesplats. Här är också Farsta gymnasium en viktig samtalspartner. Farsta fritid deltar i nätverket Träffpunkt Stockholm

Vid samverkansmöten har boende lämnat förslag på hur parklekar, lekplatser, Farsta torg och Stieg Trenters torg kan utvecklas till trevliga mötesplatser. Boende har själva bildat arbetsgrupper och inkommit med förslag till förnyelse. Några av dessa förslag har resulterat i att bl.a. parkleken Odlaängen och lekparken Skallet nu kommer att upprustas och förnyas. Farsta torg kommer att förnyas med bl.a. en scen, ny belysning och parkbänkar. Dammen på Stieg Trenters torg kommer att minskas och torget i övrigt kommer att byggas om för ökad tillgänglighet, trivsel och trygghet. När förnyelsearbetet är slutfört genomförs invigningar där allmänheten bjuds in.

AE

Dnr 103-560/2006 Sid 16 (24)

Ta ansvar för ekonomin

Prognos på årsutfall

Verksamhet Mnkr	Budget		Prognos helår		Avvikelse 2006 Netto	Utfall 2005 Netto
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter		
Anslag 1 för nämndens verksamhet						
Nämnd och administration	51,9	0,7	48,7	1,5	4,0	3,8
Individ och familj	114,7	8,6	122,8	10,2	-6,5	-1,7
Stadsmiljö	23,6	2,3	24,8	1,8	-1,7	-1,1
Förskola	173,7	11,2	179,0	14,1	7,3	14,2
Skolbarnsomsorg	52,8	7,4	47,0	9,5	8,2	12,3
Grundskola	288,9	14,7	300,0	14,7	-9,8	-29,7
Särskola	13,6	0	16,8	0,8	-0,2	1,9
Flyktingmottagande	5,4	0	6,0	0,0	2,4	0,4
Äldreomsorg	496,3	74,2	508,1	76,0	-10,0	1,5
Omsorg om funktionshind.	135,6	21,0	148,0	24,0	4,0	11,3
Fritid och kultur	26,3	1,3	27,1	2,4	0,3	3,2
Stadsdelsförnyelse	27,1	27,1	27,1	27,1	0,0	-0,4
Summa anslag 1	1 409,9	168,5	1 455,4	182,1	-2,0	15,7
Anslag 2						
Ekonomiskt bistånd	111,2	2,3	111,4	2,1	-0,4	-1,6
Arbetsmarknadsåtgärder	27,5	18,9	33,1	24,1	-0,4	-0,6
Summa anslag 2	138,7	21,2	144,5	26,2	-0,8	-2,2
Totalt	1 548,6	189,7	1 599,9	208,3	-2,8	13,5

I ovanstående kolumn för avvikelse är inräknat att vi får budgetjusteringar för ökade prestationer, totalt 29,9 miljoner kronor i samband med att kommunstyrelsen behandlar denna tertialrapport. Det avser förskola 9,7 miljoner kronor, skolbarnsomsorg 0,3 miljoner kronor, grundskola 1,3 miljoner kronor, särskola 2,2 miljoner kronor, flyktingmottagande 3,0 miljoner kronor samt omsorg om funktionshindrade 13,4 miljoner kronor.

Avvikelsen inom grundskola täcks bland annat av den resultatfond skolorna har från 2005. Efter resultatöverföring till 2007 blir det beräknade resultatet för hela förvaltningen 3,0 miljoner.

Delårsrapport

Nedanstående tabeller visar bokförda värden inkl periodiseringar. Förvaltningen har periodiserat alla kostnader och intäkter över 50 000 kr som avser 2:a tertialet.

Kostnader	31/8 2006	31/8 2005	Intäkter	31/8 2006	31/8 2005
Inventarier	6,0	4,4	Försäljn. mat	11,1	11,2
Bidrag	71,5	73,2	Taxor, avgifter	19,4	21,0
Entreprenader	272,0	250,1	Hyror	15,6	15,1
Inhyrd personal	3,0	3,6	Bidrag	30,6	20,1
Personal	557,7	522,8	Försäljn.verks.	51,0	49,4
Lokaler	92,5	94,5	Övriga intäkter	6,5	7,6
Förbruk.material	32,7	25,8			
Tele, data	4,6	3,7			
Transporter	5,5	4,4			
Information	0,3	0,2			
Övrig kostnad	8,3	9,4			
Avskrivningar	0,4	0,0			
Summa	1 054,5	992,1	Summa	134,2	124,4

Kostnaderna ökat med 6,3 % och intäkterna har ökat med 7,9 %. Kostnader för entreprenader har ökat med 8,6 %. Det beror på flera saker bland annat att fler väljer privata utförare inom hemtjänst, projekten inom stadsdelsförnyelsen, ökade priser samt ett ökat köp av externa vård- och omsorgsplatser. Även personalkostnaderna har ökat med 6,6 %. Det beror på sedvanliga löneökningar med ca 2,5 % men framför allt på ett ökat antal anställda genom anställningsstöd och plusjobb samt utbyggnaden inom förskolan och gruppboistäder. Lokalkostnaderna har minskat med 2 % bland annat beroende på avveckling av lokaler och lägre hyror för förskole- och äldreboendelokaler. Intäktsökningen beror på stadsdelsförnyelsen och olika former av anställningsstöd.

Verksamhet Mnkr	31/8 2006		31/8 2005	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
Nämnd och administration	30,4	1,3	32,1	1,0
Individ och familj	83,9	7,9	75,8	6,2
Stadsmiljö	15,8	1,3	13,1	0,9
Förskola	116,1	9,4	94,8	7,9
Skolbarnsomsorg	31,3	6,5	27,2	8,0
Grundskola	200,0	10,1	213,6	10,1
Särskola	11,0	0,4	8,5	6,6
Flyktingmottagande	3,5	0,0	0,9	0,0
Äldreomsorg	343,0	52,1	336,3	53,4
Omsorg om funktionshind.	96,2	17,5	82,3	16,4
Fritid och kultur	18,0	1,6	16,9	1,5
Stadsdelsförnyelse	9,5	9,2	3,5	3,2
Summa anslag 1	958,7	117,3	905,0	115,2
Ekonomiskt bistånd	73,6	1,4	76,2	3,0
Arbetsmarknadsåtgärder	22,2	15,5	10,9	6,2
Summa anslag 2	95,8	16,9	87,1	9,2

Totalt	1 054,5	134,2	992,1	124,4
---------------	----------------	--------------	--------------	--------------

Inom anslag 1 beror de ökade kostnaderna främst på sedvanliga pris- och löneökningar. Men även på den ökade volymen och de minskade barngrupperna inom förskolan. Även inom omsorg om funktionshindrade är volymen högre. Dessutom är det ett ökat köp av externa platser inom både äldreomsorgen och individ- och familjeomsorg. Inom anslag 2 beror de ökade kostnaderna och intäkterna på alla anställningar som gjorts under vintern och våren inom ramen för anställningsstöd och plusjobb.

Analys av utfall per verksamhetsområde

Gemensam administration

Prognosen för gemensam administration visar ett överskott med 4,0 miljoner kronor som beror på den reserv förvaltningen har för oförutsedda kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Inom individ- och familjeomsorg visar prognosen ett underskott med 6,5 miljoner kronor. 3,5 miljoner kronor beror på ökade kostnader för barn och unga, 2,0 miljoner kronor beror på ökade kostnader för vuxna och resterande 1,0 miljoner kronor avser socialpsykiatriens utförarverksamhet. I tabellen nedan redovisas hur mycket av budgeten för vård av barn och unga som är intecknad med de beslut som hitintills är fattade.

Intecknad vårdbudget	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug
Barn och unga	54%	49%	77%	85%	81%	87%	102%

Efter två år av mycket stora ökningar av antalet utredningar som avser barn, ungdomar och deras familjer är tendensen för närvarande en viss tillbakagång, till en nivå mellan 2004 och 2005. Det ökade antalet utredningar 2005 har dock medfört ökade vårdkostnader för 2006. Enhetens arbete präglas i mycket hög grad av att följa de mest tvingande kraven i lagar och riktlinjer. Under året har flera snabba ingripanden behövts för flera sedan tidigare helt okända barn. Detta har medfört fyra nya placeringar på institutioner med hög dygnskostnad.

Underskottet inom vuxen beror i huvudsak på köp av inackorderingshem och andra former av omvårdnadsboende. Under året har andelen LVM anmälning dubblats i förhållande till tidigare verksamhetsår, vilket har ökat kraven på insatser.

Flyktmottagande

Flyktmottagandet har ökat sedan årsskiftet. Med hjälp av den budgetjustering om 3,6 miljoner kronor som kommunstyrelsen beslutade om under våren och den prestationsökning vi får medel för nu så beräknas ett överskott med ca 2,4 miljoner kronor. Under hela våren var det en ökning av antalet flyktingar och vi beräknar inte att det ska öka ytterligare för än under nästa år.

Stadsmiljö

Stadsmiljö beräknar ett underskott med 1,7 miljoner kronor. Hela budgeten för vinterväghållning under 2006 är redan nu överskriden och där till kommer den snö som förmodas falla under november/december detta år. Förvaltningen bedömer även att intäktskravet som kommunfullmäktige beslutat för Farstas markupplåtelser är orimligt. Intäktskravet ökade från 0,4 miljoner kronor 2005 till 1,8 miljoner kronor 2006. Vi bedömer att en felberäkning gjorts motsvarande 0,5 miljoner kronor.

Pedagogiska verksamheter

De pedagogiska verksamheterna förskola, skolbarnsomsorg och grundskola redovisar ett överskott med 11,3 miljoner kronor efter ianspråktagande av den resultatfond de har med från 2005 på 5,9 miljoner kronor. Förskolorna har under året minskat sina barngrupper med i genomsnitt ett barn. Prestationsökningen i förhållande till tilldelad budget är totalt ca 13,5 miljoner kronor.

Prestationer	Snitt jan-mars	Snitt april-maj	Snitt juni-juli	Aug	Prognos sept
Förskolebarn	1 471	1 504	1 414	1 392	1 497
Skolelever	3 478	3 495	-	3 319	3 362

Fritid och kultur

Verksamheterna inom fritid och kultur redovisar en budget i balans. Ett överskott med 0,3 miljoner kronor finns inom konsumentverksamheten.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen totalt beräknar ett underskott med 10,0 miljoner kronor då vi under året haft en hög nivå av personer i särskilt boende samtidigt som antal timmar i hemtjänst ökat med nästan 3 000 under året. Behovet av demensplatser har varit stort och under året har förvaltningen haft betalningsansvar för många färdigbehandlade på akutsjukvård. Under sommaren har dessutom antalet lediga platser inom våra egna verksamheter varit få. Egen regi verksamheten går sammantaget ihop och beräknar ett överskott med ca 1,5 miljoner kronor.

Antal	Jan-mars	April-maj	Juni	Juli	Aug
i särskilt boende	631	631	617	633	639
med hemtjänst	1 068	1 093	1 108	1 124	1 131
timmar i hemtjänst	31 105	31 956	32 866	33 837	34 045

Omsorg om funktionshindrade

Inom handikappomsorgen redovisas ett överskott med 4,0 miljoner kronor. I huvudsak beror detta på att stimulansmedel inte kommer att behöva förbrukas. En mindre del beror även på att det var fler LASS ärenden 2005 än 2006. Tilldelad budget för 2006 utgår från de ärenden som var 2005. Prestationsökningen under året i samband med att vi bland annat öppnar nya gruppboendestäder är ca 13,4 miljoner kronor. Vi begär även budgetjustering med 0,8 miljoner kronor för de två gruppboendestäder som öppnades under våren då avläsningen för prestationer redan var gjord. Det avser kostnader för 2 månader.

Antal ärende	Jan-mars	April-maj	Juni	Juli	Aug	Snitt 2005
LASS	34	33	34	32	31	36

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

För ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2), redovisas ett underskott med 0,8 miljoner kronor. Totalt sett betalar vi ut minde i ekonomiskt bistånd än tidigare år och vi har även lyckats hålla nere kostnaderna över sommarmånaderna mer än tidigare.

Mnkr	Jan-mars	April-maj	Juni	Juli	Aug	Budgeterat
Utbetalt bidrag	7,9	7,8	8,1	7,5	7,6	7,8

	Jan-mars	April-maj	Juni	Juli	Aug	Snitt 2005
Antal hushåll	1 095	1 067	1 080	1 075	1 033	1 145

Redovisning av åtgärder för att undvika överskridande

Inom förvaltningens samtliga verksamheter pågår ett aktivt arbete för att uppnå en budget i balans. För att säkerställa att vi totalt sett kan uppnå en budget i balans så förutsätts att hela förvaltningen har en restriktivitet. Alla planerade inköp inkluderat konferenser och studieresor ska genomföras senast 31 oktober. Därefter kommer ledningen att pröva behoven. Samtliga lokalinvesteringar ska beredas inom ekonomiavdelningen och beslutas i ledningsgruppen.

Grundskola

Inom grundskolan och förskolan gjordes en utredning under våren i syfte att minska lokalkostnader och enheternas lednings- samt administrationskostnader. Vid maj månads sammanträde beslutades i separat ärende effektiviseringar om 3,6 miljoner kronor. Förvaltningen kommer att återkomma i samband med budget för 2007 om ytterligare åtgärder för att anpassa lokalkostnaderna till det minskande elevantalet.

Individ- och familjeomsorg

Förvaltningen beviljar köpta insatser med mycket stor restriktivitet. Inriktningen är som tidigare att försöka avsluta placeringar i ett så tidigt skede som möjligt och i stället erbjuda insatser på hemmaplan. Under hösten startas därför en *stödboendeverksamhet för ungdomar*. Verksamheten kommer med en samordnad öppenvårdsinsats kunna vara ett alternativ till institutionsplacering. Stödboendet kommer att drivas av en pedagog men är i sig inte någon behandling.

Under våren har ett arbete prioriterats med att hitta lämpliga familjehem till de många barn som är jourhemsplacerade. Detta kommer att på sikt kunna minska kostnaderna. Förvaltningen har även en kvalificerad kontaktperson (ungdomsmentor) som hjälper ungdomar komma på rätt spår. Arbetet i förvaltningens utredningslägenhet skall under hösten intensifieras och utvecklas med målet att antalet genomförda utredningar ska öka. Anställningar som gjorts p.g.a. arbetsanhopning kommer att avslutas när avtalen upphör. Utöver ovanstående åtgärder har ett arbete påbörjats med berörd personal och fackliga organisation gällande nedläggning av Insatsenheten barn och ungdom. Detta i syfte att hålla budgetramen under 2007 genom att minska personalkostnaderna. Detta innebär att

verksamheten halveras och kvarvarande del läggs ansvarsmässigt under enheten Utredning barn och ungdom.

För att minska den negativa kostnadsutvecklingen inom vuxen ökas restriktiviteten gällande insatser i form av inackorderingshem och omvårdnadsboende. Sker placering så ska den vara klart avgränsad i tid och vara så kort som möjligt för att övergå i öppen form på hemmaplan. Boendestödsinsatser ska ges i den egna bostaden för att förhindra vräkningar. Den egna öppenvården provas i större utsträckning och flexibiliteten ska där öka för att ta emot ett större spektrum av klienter.

För att få en budget i balans inom socialpsykiatri kommer förvaltningen att återkomma i budgeten för 2007 men förslag till förändringar i verksamheten. Förutom ovanstående så införs ett anställningsstopp inom individ- och familjeomsorgen.

Äldreomsorgen

För att kunna minska kostnaderna inom äldreomsorgen kommer förvaltningen att erbjuda färre insatser och i ökad utsträckning insatser i hemmet. Framförallt kommer erbjudande om plats i särskilt boende alltid att provas i samråd med enhetschefen för biståndsenheten. Förvaltningens analys som utgår ifrån stadens nyckeltal är att antalet personer som erbjuds särskilt boende är något större i Farsta än i staden i genomsnitt. Detta innebär att stadens riktlinjer kommer att följas strikt Biståndsenheten har påbörjat ett arbete för att se över sina rutiner och att säkerställa att likvärdiga bedömningar görs. Ett särskilt vårdplaneringsteam inrättas för att bedöma behov av särskilt boende. För att kvarboendep principen ska fungera krävs att både den öppna hemtjänsten och den på servicehus klarar av att tillgodose de som har stort vård- och omsorgsbehov.

För att intensifiera arbetet med att få en budget i balans så läggs äldreomsorgen samman till ett verksamhetsområde. Det innebär att biståndsenheten förs till den nuvarande utföraravdelningen. Vidare ska alla eventuella nyanställningar inom äldreomsorgen provas av avdelningschefen.

Resultatenheter

Det är endast våra skolenheter som är resultatenheter. Inom samtliga dessa pågår ett arbete med att anpassa budgeten till minskning av elevunderlaget. Under 2006 beräknar alla ett underskott som till viss del täcks av resultatfonden från 2005.

(tkr)	Budget- omslutning	Fond 2005	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Gubbängsskolan	79 310	341	-261	-0,3%
Tallkrogens skola	55 665	513	-513	-0,9%
Hökarängs- /Skönstaholmsskolan	87 165	663	-1 131	-1,3%
Sköndalsskolan	38 658	1 463	-1 287	-3,3%
Sandåkraskolan	23 965	389	-239	-1,0%
Kvickenstorpsskolan	31 766	232	-719	-2,3%
Västbodaskolan	29 716	500	-500	-1,7%
Hästhagsskolan	39 701	789	-554	-1,4%

Fagersjöskolan	31 439	997	-557	-1,8%
Summa	417 385	5 887	-5 761	-1,4%

I huvudsak kommer skolorna att kunna täcka sina underskott med resultatfonden. Under året har förändringar gjorts på flera skolor för att anpassa kostnaderna till det minskade elevunderlaget. Kvickentorpsskolan har under sommaren vidtagit åtgärder och kommer att fortsätta under hösten för att få en budget i balans inför 2007. Hökarängsskolan har inför höstterminen genomfört personalminskningar. Även dessa beräknas ge full ekonomisk effekt först inför 2007.

Övriga utförarenheter inom förvaltningen är inte resultatenheter i dess rätta bemärkelse men vi vill ändå här redovisa deras prognoser.

(tkr) Skola	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Magelungsskolan	30 583	20	0%
Hökarängens särskola	20 800	0	0%

(tkr) Socialpsykiatri	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Emma cirkeln	3 300	-730	-22%
Edö restaurang	352	0	0%
Linberga	2 753	0	0%
Boendestöd	3 765	-270	-7,1%
Summa	9 921	-1 000	-10,1%

Socialpsykiatrins underskott beror på att verksamheten inte kan drivas på ett kostnads-effektivt sätt med de lokaler vi har i dag. Förvaltningen kommer att återkomma i budget-en för 2007 med förslag till hur verksamheten ska bli mer kostnadseffektiv.

(tkr) Handikapp	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Dagliga verksamheter	10 899	72	0,7%
Gruppboenden	44 765	97	0,2%
Handikappstöd	18 045	-169	-0,9%
Summa	73 709	0	0,0%

(tkr) Äldreomsorg	Budget- omslutning	Prognos 2006	Resultat i % av omslutning
Hemtjänsten	53 963	-458	-0,8%
Postiljonen	55 852	-165	-0,3%
Edö	49 548	-37	0%
Farsta sjukhem	98 495	1 121	1,1%
Övrigt	46 450	1 039	2,2%

Summa	304 308	1 500	0,5%
-------	---------	-------	------

Omslutningsförändringar

Ökad omslutning begärs med sammanlagt 13,0 miljoner kronor. Det avser ökade kostnader och intäkter till följd av externa projektmedel, plusjobb m.m. för följande:

- administration 0,5 miljoner kronor
- individ- och familjeomsorg 1,0 miljoner kronor
- förskoleverksamhet 2,0 miljoner kronor
- skolbarnsomsorgen 2,0 miljoner kronor
- särskola 0,5 miljoner kronor
- äldreomsorgen 1,0 miljoner kronor
- omsorg om funktionshindrade 2,0 miljoner kronor
- fritidsverksamhet 1,0 miljoner kronor
- arbetsmarknadsåtgärder 3,0 miljoner kronor

Investeringar

För investeringarna inom parker kommer de att genomföras i enlighet med verksamhetsplanen.

Lokaler

Avveckling och omstrukturering av lokaler

I syfte att kunna få en budget i balans inom socialpsykiatri har förvaltningen avvecklat en lokal på Kristinehamnsgatan 28. Tomgångshyran för perioden 1 januari – 30 september motsvarar 0,2 miljoner kronor. Förvaltningen begär budgetjustering för detta av kommunstyrelsen.

Rekvirering av tidigare godkända utbyggnadsmedel

Totalt rekvirerar vi nu 6,8 miljoner kronor för utbyggnad av 14 avdelningar inom förskolan, se blanketterna 1.11 a och b i bilaga 1. Dessutom rekvirerar vi 2,9 miljoner för utbyggnad av 6 nya platser inom omsorgen av funktionshindrade samt 0,8 miljoner kronor för start av ett lågtröskelboende för hemlösa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningens samtliga avdelningar och samordnats inom ekonomiavdelningen. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppen den 19 september 2006.

Bilagor

1. SLK:s blanketter
2. Tertialbokslut
3. Redovisning av nämndens uppdrag
4. Redovisning av stadsdelsförnyelsens projekt